

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

2009-09-23

Yttrande från Förelärföreningen för Dyslektiska Barn (FDB) beträffande förslag till ny skollag

Sammanfattning

Förelärföreningen för Dyslektiska Barn anser att rätten till stöd för elever med särskilda behov, behöver stärkas. Stödet ska ej begränsas till de lägsta kunskapskraven, utan ges så att alla elever får möjlighet att nå sin optimala nivå.

Behovet av stöd ska utredas i alla de fall där det finns indikationer på svårigheter i skolsituationen, och åtgärder ska sättas in så fort som möjligt.

Rätten till alternativa verktyg för elever med läs- och skrivsvårigheter (både i skolan och vid läxläsning) måste stärkas.

Det bör finnas en instans i kommunerna dit vårdnadshavare till barn med läs- och skrivsvårigheter kan vända sig för att få information och föräldrautbildning.

FDB:s synpunkter

2 kap 16§

FDB instämmer i förslagen om att alla elever ska ha tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator, samt tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

2 kap. 27§

FDB instämmer i förslaget att alla elever ska ha tillgång till skolbibliotek.

3 kap. 7§

Det sägs i lagförslaget att *”det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås”*.

FDB anser att det är olyckligt att ange denna gräns. Det kommer att innebära att många skolor drar in stödet när eleven nått de lägsta kunskapskraven.

FDB anser att elever med stödbehov ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Det finns elever med behov av särskilt stöd, som med rätt åtgärder har

möjlighet att nå alla betygen i betygskalan. Stödet kan vara en förutsättning för att denne elev ska klara skolarbetet, och utan stödåtgärder riskerar denna elev att misslyckas helt.

FDB anser att det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå kunskapskraven, eller om eleven av andra skäl behöver stöd.

3 kap.8

I 3 kap.8§ näst sista meningen står det att *”behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation”*.

FDB anser att det måste förtydligas att det som står i inledningen i denna paragraf, även gäller dessa barn. D.v.s. att möjligheten för olika personer att anmäla stödbehov till rektor, samt att rektor skyndsamt ska utreda, även gäller barn med andra svårigheter i sin skolsituation.

6 kap. 5§

FDB instämmer i förslaget om att barn som inte bedöms kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav därför att de har en utvecklingsstörning, ska tas emot i grundsärskolan. FDB anser också att det är bra att ett beslut om mottagande i grundsärskola ska föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning.

FDB har sett flera fall där barn med dyslexi har placerats i särskola, trots att de inte har en utvecklingsstörning. Vi hoppas att den nya skollagen ska förhindra detta i framtiden. FDB anser att det omedelbart bör göras en kartläggning på landets särskolor, för att upptäcka och kompensera de barn som idag är placerade där på felaktiga grunder.

7 kap.9§

Texten bör även ta upp att förskolechefen skyndsamt ska se till att behovet utreds.

9 kap. 10§

I lagtexten står det att elever ska tillgång till lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning.

FDB anser att rätt till olika lärverktyg bör förstärkas för elever med särskilda behov. Exempel: Alla elever på en skola kan ha nytta av olika tekniska hjälpmedel, men för elever med läs- och skrivsvårigheter kan dessa verktyg vara en *nödvändighet*, för att klara av skolarbetet i skolan och hemma.

FDB anser att de elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen i läsning och skrivning ska garanteras rätt till alternativa verktyg i skola och vid läxsituation.

9 kap.13§

Texten bör även informera om huruvida IUP är offentlig handling eller ej.

9 kap. 19§

Texten är formulerad så att det kan uppstå tveksamheter beträffande betygsättningen i årskurs 8.

Överklagandenämnd

FDB ser med delade känslor på förslaget om att föräldrar ska kunna överklaga vissa beslut hos en Överklagandenämnd. Visst är det positivt att föräldrar ska kunna överklaga, men hur ska en trött förälder orka det? Grunden för en bra skolgång, och ett gott samarbete mellan skolan och hemmet, måste läggas långt tidigare. Under ”övrigt” nedan belyser vi FDB:s förslag.

Övrigt

Här följer några av FDB:s förslag på hur elever med läs- och skrivsvårigheter ska få en bra skolgång.

- Alla skolor ska ha en handlingsplan som beskriver hur de gör för att upptäcka och hjälpa elever med läs- och skrivsvårigheter. Se bilaga: *ABC kring läs- och skrivsvårigheter*.
- All skolpersonal ska ha kunskaper om läs- och skrivsvårigheter. Det behövs snarast fortbildningsinsatser ute på skolorna.
- Elever med läs- och skrivsvårigheter ska ha rätt språkundervisning som utgår från deras behov.
- De elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen i läsning och skrivning ska garanteras både rätt till individanpassad läs- och skrivträning samt rätt till alternativa verktyg i skola och vid läxsituation.
- Regeringen har tagit fram en nationell strategi för utvecklat föräldrastöd, så att alla föräldrar ska erbjudas föräldrastöd under barnets uppväxt (0-17år). FDB anser att samhället även bör erbjuda riktat föräldrastöd för föräldrar till barn med läs- och skrivsvårigheter. Dessa föräldrar behöver få träffa andra i samma situation, få kunskap om läs- och skrivsvårigheter och hur de kan hjälpa sina barn. Ett sådant föräldrastöd skulle kunna anordnas i kommunerna, t.ex. vid utvidgade skoldatatek. FDB har mycket goda erfarenheter av föräldrautbildning för föräldrar till barn med läs- och skrivsvårigheter. Föreningen bidrar gärna med ytterligare information.

.....
Eva Halldén
Ordförande
Föräldraföreningen för Dyslektiska Barn

.....
Susanne af Sandeberg
Utvecklingsledare